

Aan de commissie VWS van de Tweede Kamer

Via: cie.vws@tweedekamer.nl

De Bilt, 28 januari 2026

Betreft: wetgevingsoverleg over het begrotingsonderdeel Jeugd

Geachte leden van de VWS-commissie van de Tweede Kamer,

Volgende week maandag, 2 februari, vindt het belangrijke wetgevingsoverleg plaats over het begrotingsonderdeel Jeugd. Graag geeft de Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA) u de volgende aandachtspunten.

Het ministerie van VWS negeert belangrijke aanbeveling NJi over zorgaanbod kinderen met autisme

Eind 2025 publiceerde het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) het rapport Goede zorg voor kinderen met autisme. In dit rapport roept het NJi alle betrokken partijen op om in een ethisch kader te beschrijven wat goede zorg is voor kinderen en jongeren met autisme. Staatssecretaris Tielen legt dit belangrijke advies naast zich neer en kiest in plaats daarvan, tot grote zorg van de NVA, voor een traject dat uitsluitend is gericht op de 'normering en kwaliteitsverbetering' van de omstreden therapie ABA (Applied Behavior Analysis). Deze therapie kan bij kinderen en jongeren met autisme ernstige schade veroorzaken.

Het NJi vraagt zich in het rapport af of er, gezien de aanzienlijke risico's, überhaupt een rol is weggelegd voor ABA in het zorgaanbod voor kinderen en jongeren met autisme. Het instituut wil dat er daarom **eerst** een 'ethisch kader' wordt opgesteld voor de behandeling van kinderen met autisme (in het algemeen), in nauwe samenwerking met ervaringsdeskundigen. Moderne, recente theorieën over autisme moeten daarbij volgens het NJi het uitgangspunt vormen.

Wilt u de staatssecretaris Jeugd vragen om alsnog eerst een ethisch kader te (laten) ontwikkelen voor het behandelaanbod voor kinderen en jongeren met autisme (in het algemeen), in nauwe samenwerking met de autismegemeenschap?

Rapport van het Landelijk Kenniscentrum LVB

In opdracht van het NJi publiceerde het Kenniscentrum LVB eind 2025 een verkenning naar het zorgaanbod voor kinderen met zowel autisme (ASS) als een (L)VB. De focus van het rapport ligt op de wensen van zorgprofessionals en van hen zijn "geen signalen opgevangen dat er een tekort aan behandelings- of begeleidingsmethodieken is om uit te kiezen." Bij deze uitkomst stellen wij grote vraagtekens. Ten eerste zijn de meest gebruikte methodes uitsluitend geschikt voor de doelgroep autisme & LVB en niet voor de groep met autisme in combinatie met een matige of ernstige verstandelijke beperking. Ten tweede zijn de uitspraken in het rapport over de effectiviteit of veelbelovendheid van methodieken strijdig met conclusies uit de landelijke richtlijn Autismespectrumstoornissen Kinderen en Jeugd die de Federatie van Medisch Specialisten in 2025 heeft uitgebracht.

Ten derde is de verkenning juist in gang gezet vanwege de signalen van ouders van kinderen met autisme in combinatie met een VB dat er weinig of niets te kiezen valt als het gaat om geschikte methodieken. Ten slotte is deze verkenning uitgevoerd op verzoek van de NVA, maar zijn wij niet geïnformeerd of betrokken gedurende en na afloop van het traject.

Wilt u de staatssecretaris Jeugd vragen om zo snel mogelijk te zorgen voor een goed en toegankelijk zorg- en onderwijsaanbod voor de groep met autisme in combinatie met een verstandelijke beperking?

Goede en tijdige hulp voor kinderen en jongeren met de meest complexe problemen

De NVA sluit zich aan bij de oproepen van de Branches Gespecialiseerde Zorg voor Jeugd (BGZJ) in verband met dit debat. Om de instroom in de jeugdzorg te beperken, zal er een goede preventieve aanpak moeten komen in de wijk en op scholen. Daarnaast moet goede, gespecialiseerde jeugdhulp beschikbaar zijn indien nodig. Op dit moment staan juist die kinderen en jongeren die deze hulp het hardst nodig hebben, veel te lang op een wachtlijst. Zelfs als er sprake is van een levensbedreigende situatie. Onder hen bevinden zich ook veel kinderen en jongeren met autisme.

Wilt de staatssecretaris Jeugd vragen om zo snel mogelijk te zorgen voor goed en toegankelijk gespecialiseerd zorgaanbod voor kinderen en jongeren met complexe problemen? Zonder dat gemeenten hierdoor in de financiële problemen raken.

Wij hopen dat u bovenstaande punten wilt meenemen tijdens het overleg van 2 februari. Mocht u een nadere toelichting willen, neem dan gerust contact met ons op.

Wij wensen u een goed overleg!

Hartelijke groet,

Caroline Verkerk
directeur